

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
al. Niepodległości 208, 00-925 Warszawa
www.stat.gov.pl

Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej	F-03 Sprawozdanie o stanie i ruchu środków trwałych za rok 2009	Numer identyfikacyjny - REGON <input type="text"/>	Symbol PKD 2007 ⁴⁾ <input type="text"/>	Portal sprawozdawczy www.stat.gov.pl Urząd Statystyczny 41-158 Katowice ul. Owocowa 3 Przekazać w terminie do dnia 15 lutego 2010 r.
--	--	---	---	--

Obowiązek przekazywania danych statystycznych wynika z art. 30 pkt 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2009 (Dz. U. Nr 221, poz. 1436, z późn. zm.).

Dział 1. Wartość brutto środków trwałych oraz nakłady na ich budowę, zakup i ulepszenie w tys. zł (bez znaku po przecinku)

Nazwa i symbol według Klasyfikacji Środków Trwałych	stan na początek roku	wzrost wartości brutto z tytułu innego niż budowa, zakup, ulepszenie ⁴⁾	Środki trwale			stan na koniec roku	Nakłady na	
			zmniejszenie wartości brutto z tytułu				nowe obiekty majątkowe (budowę, zakup) oraz ulepszenie ⁵⁾ istniejących	zakup używanych środków trwałych
			likwidacji	sprzedaży	innego niż wymienione (w tym przekazania ⁶⁾ w rubryce 3i4			
0	1	2	3	4	5	6	7	8
Ogółem (wiersze 02+04+06+08+10+11+12), a w rubryce 7 (wiersze 02+04+06+08+10+11+12+20+21)	01							
Grunty (grupa 0)	02							
w tym zasadzenia wieloletnie	03							
Budynki i lokale (grupa 1)	04							
w tym budynki mieszkalne i lokale mieszkalne (rodzaje 110 i 122)	05							
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej (grupa 2)	06							
w tym melioracja szczegółowe (rodzaj 226)	07							
Maszyny i urządzenia techniczne (grupy 3-6)	08							
w tym zespoły komputerowe (rodzaj 491)	09							
Środki transportu (grupa 7)	10							
Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie (grupa 8)	11							
Inwentarz żywy (grupa 9)	12							

⁴⁾ Według PKD 2007 - przeważający rodzaj działalności z zaświadczenia o numerze statystycznym. ⁵⁾ Przez ulepszenie należy rozumieć przebudowę, rozbudowę, rekonstrukcję lub modernizację. ⁶⁾ W przypadku otrzymania środków trwałych od innych podmiotów proszę podać w wierszach 1-2, od których (nazwa i miejscowość), oraz ich wartość. ⁷⁾ W przypadku przekazania środków trwałych innym podmiotom proszę podać w wierszach 3-6, którym (nazwa i miejscowość), oraz ich wartość.

1.	3.	5.
2.	4.	6.

Dane uzupełniające do działu 1 w tys. zł (bez znaku po przecinku)

Z wiersza 06 rubryka 6 przypada na wartość	dróg, mostów, wiaduktów, estakad, tuneli, przejść nadziemnych i podziemnych (rodzaje 220 i 223)	13		Koszty obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu sfinansowania zakupu, budowy lub ulepszenia środka trwałego poniesione w okresie sprawozdawczym oraz związane z nimi różnice kursowe	20		Z wiersza 22	prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych, użytkowych oraz zdobniczych	27		
	melioracji podstawowych (rodzaj 225)	14		Pozostałe nakłady związane z budową środka trwałego, które po jej zakończeniu nie będą stanowiły środka trwałego	21			koszty zakończonych prac rozwojowych	28		
Z rubryki 7	wiersz 08 przypada na import	maszyn i urządzeń technicznych (grupy 3-6)	15		Wartość brutto (tj. bez potrącenia umorzeń) wartości niematerialnych i prawnych (stan w dniu 31 XII)	22			w tym koszty prac rozwojowych związanych z eksploatacją złóż	29	
	wiersz 10	środków transportu (grupa 7)	16		w tym	autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne, licencje i koncesje		23		wartość firmy	30
	wiersz 11	narzędzi, przyrządów, ruchomości i wyposażenia (grupa 8)	17			oprogramowanie komputerowe	24		Nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne zaliczane do inwestycji długoterminowych - stan w dniu 31 XII	31	
Wartość nowych, przyjętych do użytku (do ewidencji środków trwałych) w roku sprawozdawczym (bez zakupu używanych)	budynków i lokali (grupa 1)	18		w tym	dokumentacja i projekty zagospodarowania złóż oraz oceny eksploatacji złóż, prawa eksploatacji gruntu związanego ze złóżami	25					
		obiektów inżynierii lądowej i wodnej (grupa 2)	19		koncesje i licencje (bez oprogramowania komputerowego)	26					

e-mail sekretariatu dyrektora/prezesa firmy - WYPEŁNIĆ WIELKIMI LITERAMI

- 1) zostały poniesione nakłady, a środki trwałe powstałe w wyniku tych nakładów nie zostały jeszcze wprowadzone do ewidencji księgowej,
- 2) na środki trwałe zostały przyjęte obiekty zakupione w roku poprzednim (wykazane jako nakłady w sprawozdaniu ubiegłorocznym),
- 3) zostały poniesione nakłady przez jedną jednostkę, a środki trwałe powstałe w wyniku tych nakładów zostały przekazane innej (innym) jednostce (jednostkom), np. centrala banku dokonała zakupu środków trwałych (i wykazała w swoim sprawozdaniu w rubryce 7), a następnie przekazała je swoim oddziałom.

Wiersz 01 rubryka 7 stanowi sumę wartości podanych w wierszach: 02+04+06+08+10+11+12+20+21.

Wiersz 01 rubryka 8 stanowi sumę wartości podanych w wierszach: 02+04+06+08+10+11+12.

W rubrykach 7 i 8 w wierszach od 02 do 12 należy podać wartość poniesionych nakładów na środki trwałe - bez kosztów obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu sfinansowania zakupu, budowy lub ulepszenia środka trwałego oraz związanych z nimi różnic kursowych:

- **w rubryce 7** - na obiekty produkcji krajowej, z importu oraz przyjęte do odpłatnego używania na mocy umowy o leasing finansowy łącznie z wartością leasingu uznawanego do celów bilansowych za aktywa trwałe korzystającego, które spełniają kryteria zaliczania ich do środków trwałych, wykazując nakłady na nowe środki trwałe, nakłady na ulepszenie istniejących środków trwałych (przebudowę, rozbudowę, rekonstrukcję, modernizację i doposażenie w ramach ulepszenia),
- **w rubryce 8** - na nabycie używanych środków trwałych wraz z nakładami ponoszonymi przy ich nabyciu, zakup środków trwałych w budowie oraz nabycie prawa użytkownika wieczystego gruntu, spółdzielczego prawa do lokalu użytkowego i spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego.

W wierszu 02 w rubryce 1 i 6 wykazuje się wartość gruntów i prawa użytkowania wieczystego gruntu objęte ewidencją księgową; zakup gruntów oraz prawa użytkowania wieczystego gruntu należy traktować jako nabycie używanego środka trwałego i wykazywać w rubryce 8, a nakłady na poprawę walorów (ulepszenie) gruntu w rubryce 7.

Uwaga: wiersz ten wypełniają również jednostki, które na mocy odrębnych przepisów wykonują uprawnienia właścicielskie w stosunku do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego.

W wierszu 05 należy podać wartość budynków i lokali, których powierzchnia użytkowa w przeważającej części przeznaczona jest do stałego zamieszkania, w tym także domów opieki społecznej bez opieki medycznej.

Uwaga: nie należy w wierszu 05 podawać wartości budynków burs, domów akademickich, internatów, hoteli miejskich, schronisk turystycznych, domów opieki społecznej z opieką medyczną oraz budynków użytkowanych jako obiekty kolonijne, domy wypoczynkowo-wczasowe i tym podobnych budynków krótkotrwałego zakwaterowania.

W wierszu 09 należy wykazać wartość zespołów komputerowych, a w wierszu 11 - wartość narzędzi, przyrządów, ruchomości i wyposażenia - bez względu na fakt, czy są amortyzowane stopniowo, czy jednorazowo (w 100 %) w momencie oddania do używania.

Dane uzupełniające do działu 1

W wierszu 13 należy podać wartość dróg, tj. wartość nawierzchni i podbudowy, bez wartości gruntów pod tymi drogami. Wartość gruntów pod drogami należy wykazywać w wierszu 02.

W wierszu 14 należy wykazać wartość ewidencyjną (brutto) melioracji podstawowych zaliczonych zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych do rodzaju 225.

W wierszach 15÷17 należy wykazać nakłady na zakupy środków trwałych z importu.

Przez nakłady z importu należy rozumieć wydatki poniesione na środki trwałe (maszyny, urządzenia, środki transportu itp.) wyprodukowane poza granicami kraju, również w przypadku ich zakupu u dealera lub pośrednika. Zakupy środków trwałych montowanych w kraju z elementów sprowadzanych z zagranicy należy traktować jako nakłady krajowe. Nabycie używanych środków trwałych pochodzących z importu należy traktować jak zakup nowych środków trwałych i wykazywać je w wierszach 15÷17, natomiast nabycie używanych środków trwałych pochodzących z importu, a użytkowanych dotychczas przez krajowych właścicieli należy uważać za zakup krajowego używanego środka trwałego i wykazywać tylko w rubryce 8.

W wierszu 18 należy wykazać wartość budynków i lokali, a w wierszu 19 wartość obiektów inżynierii lądowej i wodnej (w tym również wartość przebudowy, rozbudowy, rekonstrukcji i modernizacji już istniejących) pochodzących z inwestycji (także wieloletnich) oraz zakupionych od firm budujących na sprzedaż, przyjętych w roku sprawozdawczym do ewidencji środków trwałych. W wierszach tych nie należy wykazywać budynków i budowli zakupionych i użytkowanych wcześniej przez innego użytkownika wykazywanych w dziale 1 w rubryce 8 wiersze 04 i 06.

W wierszu 20 należy podać naliczone w okresie sprawozdawczym koszty obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu sfinansowania zakupu, budowy lub ulepszenia środka trwałego oraz związane z nimi różnice kursowe (wartości tych nie należy zaliczać do wierszy od 02 do 12 w dziale 1).

W wierszu 21 należy wykazać nakłady związane z budową środka trwałego na tzw. pierwsze wyposażenie, które po jej zakończeniu i rozliczeniu nie będą stanowiły środków trwałych ze względu np. na przewidywany krótki okres użytkowania.

W wierszu 31 należy wykazać wartość brutto nieruchomości oraz wartości niematerialnych i prawnych, wg stanu w dniu 31 XII 2009 r., zaliczonych zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, z późn. zm.) do inwestycji długoterminowych.

Objaśnienia do działu 1.0. Odpisy amortyzacyjne (umorzeniowe)

W wierszu 1 należy podać wartość dotychczasowych (tzn. naliczonych od początku użytkowania) odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych) środków trwałych wykazanych w rubryce 6 działu 1, w wierszu 2 zaś wartość środków trwałych całkowicie amortyzowanych (umorzonych), a jeszcze użytkowanych.

Objaśnienia do działu 1.1. Leasing finansowy

W wierszu 1 należy wykazać (ujęte również w rubryce 7 dział 1) wartość brutto środków trwałych **przyjętych** w roku sprawozdawczym do odpłatnego używania na mocy umowy o leasing finansowy łącznie z wartością brutto leasingu uznawanego do celów bilansowych za aktywa trwałe korzystającego zgodnie z art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, natomiast w **wierszu 2** należy wykazać wartość brutto środków trwałych **oddanych** w roku sprawozdawczym do odpłatnego używania na mocy umowy o leasing finansowy łącznie z wartością brutto leasingu uznawanego do celów bilansowych za aktywa trwałe korzystającego zgodnie z art. 3 ust. 4 ustawy o rachunkowości.

Objaśnienia do działu 2. Finansowanie nakładów

W **dziale 2** Finansowanie nakładów dane należy podać łącznie z podatkiem VAT, który nie podlega odliczeniu.

Wartość wykazana w **wierszu 2 w rubryce 1** powinna być zgodna z sumą wartości wykazanych w **dziale 1 wierszu 01 w rubryce 7 i wierszu 01 w rubryce 8**, natomiast wartość wykazana w **wierszu 3 w rubryce 1** powinna być zgodna z wartością podaną w **wierszu 01 w rubryce 7 działu 1**.

W **wierszu 4** należy wykazać wydatki poniesione w roku sprawozdawczym na nabycie wartości niematerialnych i prawnych określonych w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

W **wierszu 5** należy wykazać nabycie nieruchomości oraz wartości niematerialnych i prawnych kwalifikowanych od 1 I 2002 r. zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości do inwestycji długoterminowych (lokat).

W **wierszu 6** należy wykazać nabycie akcji, długoterminowych papierów wartościowych, wartości udzielonych długoterminowych pożyczek, wartości udziałów oraz innych długoterminowych aktywów finansowych. Do długoterminowych papierów wartościowych, pożyczek itp. zalicza się te z nich, które zostały uznane za lokaty i których termin zapłaty przypada co najmniej po upływie roku od daty, na jaką jest sporządzone sprawozdanie finansowe.

W **rubryce 5** należy wykazać wszystkie środki zagraniczne bezzwrotne i zwrotne uzyskane w ramach programów międzynarodowych, w tym np. PHARE, Fundusz Spójności, Fundusze Strukturalne (w tym Sektorowe Programy Operacyjne - SPO, Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego - ZPORR) itp., również w przypadkach, gdy inwestycja będzie prefinansowana, zaś w **rubryce 6** - zagraniczne kredyty i pożyczki zwrotne.

Objaśnienia do działu 3. Nakłady na środki trwałe według kierunków inwestowania

W **wierszach począwszy od 002** należy pogrupować zadania inwestycyjne według ich lokalizacji (wyodrębniając budowy środków trwałych realizowane poza granicami kraju) oraz kierunku inwestowania (jeśli inwestor realizuje kilka budów jednego rodzaju i o takiej samej lokalizacji, należy podać łączną wartość nakładów w rubryce 3 i odpowiednie dane w rubryce 4 i 5).

Wartość nakładów poniesionych w roku sprawozdawczym podana w **rubryce 3 wierszu 001** powinna być zgodna z wartością wykazaną w **dziale 1 wiersz 01 rubryka 7**.

W **rubryce 1** należy podać lokalizację - symbol województwa zgodnie z wykazem województw i ich symboli, podanym w wykazie 1 objaśnień ogólnych oraz powiatu i gminy - wybór ze Słownika, a dla nakładów realizowanych poza granicami kraju w miejscu przeznaczonym na symbol województwa należy wpisać liczbę „34”. Jeżeli inwestycja tzw. liniowa jest zlokalizowana na terenie więcej niż jednego województwa, należy

w ramach tej inwestycji wydzielić części, dzieląc (przynajmniej szacunkowo) nakłady proporcjonalnie do wielkości inwestycji na terenie poszczególnych województw, powiatów i gmin (miast).

W **rubryce 2** wszyscy inwestorzy realizujący nakłady o kierunkach wymienionych w wykazie 2, oznaczone symbolami od 001 do 078, a w szczególności na cele tzw. socjalno-bytowe, takie jak: budynki mieszkalne, szkoły, przedszkola, przychodnie, internaty, ośrodki wczasowe, boiska, hotele, motele itd. oraz inwestycje w zakresie melioracji, weterynarii, urządzeń zaopatrujących rolnictwo w wodę, kanalizacji, oczyszczalni ścieków, budowy dróg, komunikacji miejskiej, wodociągów, leśnictwa i innych, są zobowiązani do wpisania **symbolu** podanego w wykazie 2 - wybór ze Słownika.

W przypadku realizacji nakładów na cele inne niż wymienione wyżej i inne niż rodzaj działalności podstawowej jednostki, określony zgodnie z zasadami Polskiej Klasyfikacji Działalności (obowiązującej od 1 stycznia 2008 r.), należy w rubryce 0 opisać rodzaj inwestycji, a w dolnym prawym rogu tej rubryki wpisać dodatkowo symbol „x”, np. jednostka zakwalifikowana ze względu na rodzaj podstawowej działalności wg PKD do grupy o symbolu 01.1 - uprawy rolne inne niż wieloletnie - ponosi nakłady niezwiązane z działalnością podstawową, opisuje w rubryce 0 rodzaj inwestycji, np. budowa przetwórnicy owoców, budowa sklepu itp. i wpisuje w dolnym prawym rogu tej rubryki symbol „x”.

Dla nakładów związanych z podstawową działalnością jednostki w rubryce 2 nie należy wpisywać żadnego symbolu.

W **rubryce 5** należy wykazać wartość kosztorysową nakładów na budowę środków trwałych rozpoczętą w roku sprawozdawczym, przyjmując wartość w cenach bieżących wynikającą z dokumentacji projektowo-kosztorysowej, z uwzględnieniem ewentualnych zmian w wartości kosztorysowej dokonanych do końca roku sprawozdawczego.

Do środków trwałych w budowie zalicza się:

- 1) budowę nowych, ulepszenie (przebudowę, rozbudowę, rekonstrukcję lub modernizację) istniejących budynków i lokali oraz obiektów inżynierii lądowej i wodnej łącznie z nakładami na pierwsze wyposażenie w maszyny, urządzenia techniczne, środki transportu, narzędzia, przyrządy, ruchomości, inwentarz - spełniające kryteria środków trwałych oraz pozostałe nakłady związane z realizacją budowy, które po jej zakończeniu i rozliczeniu nie będą stanowiły środka trwałego,
- 2) zakupy oraz montaż kompletnych linii technologicznych lub niepodzielonego wyposażenia produkcyjnego, którego pełne zrealizowanie warunkuje uzyskanie założonego efektu gospodarczego (np. przy modernizacji określonych wydziałów, linii technologicznych, wymagających kompleksowej wymiany maszyn i urządzeń).

Przez nowo rozpoczynane rozumie się te budowy środków trwałych, których realizację faktycznie rozpoczęto w okresie sprawozdawczym.

Objaśnienia ogólne Wykaz 1 - symbole województw

Województwo	Symbol	Województwo	Symbol
dolnośląskie	02	podlaskie	20
kujawsko-pomorskie	04	pomorskie	22
lubelskie	06	śląskie	24
lubuskie	08	świętokrzyskie	26
łódzkie	10	warmińsko-mazurskie	28
małopolskie	12	wielkopolskie	30
mazowieckie	14	zachodniopomorskie	32
opolskie	16	zagranica	34
podkarpackie	18		

Wykaz 2 - symbole kierunków inwestowania

Symbol kierunku inwestowania	Kierunek inwestowania
001	BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA	
002	komunikacja miejska
003	wodociągi (z wyjątkiem wodociągów na wsi)
004	kanalizacja (bez oczyszczalni ścieków i bez kanalizacji na wsi)
005	oczyszczalnie ścieków (z wyjątkiem służących wsi)
EDUKACJA	
020	przedszkola
021	szkoły podstawowe
022	szkoły gimnazjalne
023	szkoły średnie ogólnokształcące
024	szkoły zasadnicze zawodowe
025	szkoły artystyczne
026	szkoły średnie ogólnozawodowe
027	szkoły średnie zawodowe
028	szkoły wyższe
029	szkoły nauki jazdy i pilotażu
030	szkoły języków obcych
031	kształcenie ustawiczne dorosłych i pozostałe formy kształcenia, gdzie indziej niesklasyfikowane
032	internaty (bursy) szkolne
033	domy studenckie i hotele asystenckie
034	sezonowe placówki wypoczynku dzieci i młodzieży (ośrodki kolonijne)
OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA	
035	zakłady opieki zdrowotnej (szpitale, sanatoria, centra rehabilitacyjne)
036	ogólna i specjalistyczna działalność lekarska (przychodnie lekarskie, ośrodki zdrowia, spółdzielnie lekarskie)
037	ogólna i specjalistyczna działalność stomatologiczna
038	działalność paramedyczna
039	działalność pozostała związana z ochroną zdrowia (laboratoria medyczne, logopedzi itp.)
041	działalność weterynaryjna
042	żłobki
043	poradnie psychologiczno-pedagogiczne
KULTURA I SZTUKA	
046	pozostałe instytucje rozrywkowe (działalność estradowa, cyrki itp.)
047	biblioteki
048	archiwa
049	muzea

Symbol kierunku inwestowania	Kierunek inwestowania
050	instytucje ochrony zabytków
051	ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody
SPORT, REKREACJA I WYPOCZYNEK	
052	ośrodki sportu i rekreacji (stadiony, boiska sportowe, hale sportowe, baseny, tory wyścigowe, lodowiska i inne)
053	pozostała działalność związana ze sportem (kluby sportowe, towarzystwa, związki itp.)
054	pozostałe ośrodki związane z rekreacją (parki rekreacyjne, plaże, ogniska pracy pozaszkolnej, ogrody jordanowskie, młodzieżowe domy kultury i inne)
055	hotele, motele i pensjonaty
056	schroniska turystyczne
057	pola campingowe
058	domy wczasowo-wypoczynkowe i inne miejsca wypoczynku wyżej niewymienione
INWESTYCJE ZWIĄZANE Z ROLNICTWEM	
059	melioracje szczegółowe
060	melioracje podstawowe
061	urządzenia zaopatrujące rolnictwo w wodę (studnie i wodociągi na wsi)
062	kanalizacja na wsi (bez oczyszczalni ścieków)
063	oczyszczalnie ścieków oraz inne usługi sanitarne służące wsi
064	przetwórstwo produktów rolnych w jednostkach rolniczych
INWESTYCJE W LEŚNICTWIE	
065	budynki związane z gospodarką leśną
066	osady leśne
067	budowle leśne
068	drogi leśne
069	transport mechaniczny
070	mechanizacja prac leśnych
071	melioracje leśne i zabudowa potoków
072	informatyka
073	inne
BUDOWA DRÓG	
074	drogi krajowe (bez autostrad)
075	autostrady
076	drogi wojewódzkie
077	drogi powiatowe
078	drogi gminne